

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ר"י ע"ב

פרשת ויגש אליו

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ר"י ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

וְאַתְּאַבְּלוּ. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּשִׁלְטָא עֲלֵה סִטְרָא אַחֲרָא, דְּשִׁלְטָא עַל אֶרְעָא קַדִּישָׁא.

תרגום לעברית

וְאַבְּלוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ כָּלֵם הַתְּאַבְּלוּ עָלָיו, שְׁכָתוֹב (ישעיה כ) אֶלְפִישׁ שָׁמַיִם קְדֻרוֹת וְשִׁק
אֲשֵׁיִם כְּסוּתָם. מִלְּאָכִים עֲלִיּוֹנִים כָּלֵם הַתְּאַבְּלוּ עָלֶיהָ, שְׁנַאֲמַר הֵן אֶרְאֵלִים צָעֲקוּ חֲצָה
מִלְּאָכִי שָׁלוֹם מִרְיָם בְּכִיּוֹן. הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְבָנָה הַתְּאַבְּלוּ וְהַחֲשִׁיכּוֹ אֶת אוֹרָם, שְׁכָתוֹב חֲשֶׁךְ
הַשֶּׁמֶשׁ בְּצִאתוֹ וְגו', וְכָל הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים בָּכוּ עָלֶיהָ וְהַתְּאַבְּלוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
שְׁשׁוּלֵט עָלֶיהָ הַצַּד הָאֲחֵר שְׁשׁוּלֵט עַל הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

טקסט הזוהר

פֶּתַח וְאָמַר, (יחזקאל ז) וְאַתָּה בֶּן אָדָם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ
עַל אֶרֶבַע כְּנָפֹת הָאָרֶץ. הָאִי קָרָא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ. לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ, מַאי אִיהוּ. וְכִי
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ הִיא. אֲלָא הָכִי הוּא וְדָאִי וְאַתְמָר, קֵץ אִיהוּ לִימִינָא, קֵץ אִיהוּ
לְשִׁמְאָלָא. קֵץ לִימִינָא, דְּכַתִּיב, (דניאל יב) לְקֵץ הַיָּמִין. קֵץ לְשִׁמְאָלָא, דְּכַתִּיב, (איוב
כח) קֵץ שֶׁם לַחֲשֶׁךְ וְלָכָל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר, וְדָא הוּא (בראשית ו) קֵץ כָּל בְּשָׂר, כְּמָה
דְּאַתְמָר. קֵץ דִּימִינָא, הֵינֵנו דְּכַתִּיב לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ. בָּא הַקֵּץ, דָּא קֵץ דְּשִׁמְאָלָא. קֵץ

דימינא, דא קיז דיצור הטוב. קיז דשמאלא, דא קיז דיצור הרע, ודא איהו דכד חובין גרמו ואתגברו, אתגזר ואתייהיב שלטנא למלכות הרשעה לשלטאה, ולחרבא ביתיה ומקדשיה. ודא הוא דכתיב, (יחזקאל ז) כה אמר ה' אלהים רעה אחר רעה הנה באה, וכלא חד.

תרגום לעברית

פתח ואמר, (יחזקאל ז) ואתה בן אדם כה אמר ה' אלהים לאדמת ישראל קיז בא הקיז על ארבע כנפות הארץ. הפסוק הזה הוא עליון. מה זה לאדמת ישראל קיז, וכי אדמת ישראל היא קיז? אלא כה זה ודאי, ונתבאר. הקיז הוא לימין, והקיז הוא לשמאל. קיז לימין - שכתוב (דניאל יב) לקיז הימין. קיז לשמאל - שכתוב (בראשית ו) קיז שם לחשך ולכל תכלית הוא חקר, וזהו קיז כל בשר, כמו שנתבאר. קיז של הימין - הינו שכתוב לאדמת ישראל קיז. בא הקיז - זה קיז השמאל. הקיז של הימין זה הקיז של יצר הטוב. הקיז של השמאל זה הקיז של יצר הרע. וזה הוא שכאשר החטאים גרמו והתגברו, נגזר ונתן השלטון למלכות הרשעה לשלט ולחרב ביתו ומקדשו, וזהו שכתוב (יחזקאל ז) כה אמר ה' אלהים רעה אחת רעה הנה באה, והכל אחד.

טקסט הזוהר

ובגין כה, אתאפלו עלאי ותתאי על דאתייהיב שלטנו להאי קיז דשמאלא. ובגין כה, כיון דמלכו קדישא, מלכות שמים אתכפא, ומלכות חייבא (אחרא) אתגבר. (כדין) אית ליה לכל בר נש, לאתאפלא עמה, ולאתכפא עמה. ובגין דכד איהי יזדקפא, ועלמא יתחדי, יתחדי איהו בהדה. דכתיב, (ישעיה סו) שישו אתה משוב כל המתאבלים עליה.

ומשום כך התאבלו עליונים ותחתונים, על שנתן השלטון לקץ הזה של השמאל. ומשום כך, כיון שהמלכות הקדושה, מלכות השמים נכנעה, ומלכות הרשעה [האחרת] התגברה, [אז] יש לכל אדם להתאבל עמה ולהכנע עמה, ומשום שפאשר היא תזדקף והעולם יתחדש הוא יתחדש עמה, שכתוב (ישעיה סו) שישו אתה משובש כל המתאבלים עליה.

טקסט הזהר

תא חזי, כתיב ביה במצרים, (ירמיה מו) עגלה יפיה מצרים. ורזא דעגלה דא, הווי ישראל תחות שלטניה כמה זמנין וכמה שנין. ובגין דזמינין ישראל לשלטאה לבתר עליה, אתרמיז לון השתא עגלות.

תרגום לעברית

בא ראה, כתוב במצרים (ירמיה מו) עגלה יפה פיה מצרים, והסוד של העגלה הוא היו ישראל תחת שלטונה כמה פעמים וכמה שנים. ומשום שישראל עתידים אחר כך לשלט עליה, נרמז להם כאן עגלות.

טקסט הזהר

רבי אלעזר אמר, רמז רמז ליה יוסף ליעקב על עגלה ערופה. דהא ביה הוא פרקא אתפרש מניה. ואוקמוה, עגלה ערופה, דאיהי אתיא על דאשתכח קטולא, ולא אתיידע מאן קטיל ליה. ובגין דלא ישלטון על ארעא רוחין בישין דלא אצטריכו, יחבין האי עגלה לתקונא, בגין דלא ישתמודעון לגביה, ולא ישלטו עלייהו. (לעיל קיד ע"א)

תרגום לעברית

רבי אלעזר אמר, רמז רמז יוסף ליעקב על עגלה ערופה, שהרי באותו פרק נפרד ממנו. ובארוה, עגלה ערופה, שהיא באה על שנמצא הרוג ולא נודע מי הרג אותו, וכדי שלא ישלטו על הארץ רוחות רעות שאינן צריכות, נותנים את העגלה הזו לתקון, כדי שלא

יְתוּדְעוּ אֵלָיו וְלֹא יִשְׁלְטוּ עֲלֵיהֶם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, כָּל בְּנֵי נֶשָׂא כְּלָהּ עֹבְרִין עַל יְדֵי דְמִלְאָה הַמּוֹת, בְּרַ מַהֲאֵי דְאֶקְדִּימוּ לִיה בְּנֵי נֶשָׂא, עַד לֹא יִמְטִי זְמַנָּא לְשִׁלְטָא בֵּיה וְלִיטּוּל רְשׁוֹ. דְּהָא לֹא שְׁלִיט בְּבֶר נֶשׁ, עַד דְּנִטִּיל רְשׁוֹ.

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, כָּל בְּנֵי הָאָדָם, כָּלָם עוֹבְרִים עַל יְדֵי מִלְאָה הַמּוֹת, פֶּרֶט לָזָה, שֶׁהַקְדִּימוּ אוֹתוֹ בְּנֵי אָדָם טָרָם הִגִּיעַ זְמַנּוֹ לְשִׁלְטַת בּוֹ וְלִטְל רִשְׁוֹת, שֶׁהָרִי אֵין שׁוֹלֵט בָּאָדָם עַד שְׁנוּטִיל רִשְׁוֹת.

טקסט הזוהר

וּבְגִין כֶּה, אֵית לִיה דִּינָא לְשִׁלְטָא עַל הָהוּא אֲתֵר. כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (דְּבָרִים כֹּא) לֹא נֹדַע מִי הִכָּהוּ. הִכִּי נָמִי אֵית לִיה דִּינָא דְלֹא אֲתִידַע, בְּגִין לְקַטְרָגָא עַל הָהוּא אֲתֵר. וְעַל דָּא, (דְּבָרִים כֹּא) וְלִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הָהִיא עֲגָלַת בָּקָר וְגו'. בְּגִין לְאַעְבְּרָא דִּינִיָּה דְּהָהוּא אֲתֵר, וְלֵאֲתַתְקְנָא דְלֹא יִשְׁלוּט בֵּיה מְקַטְרָגָא, וְלֵאשְׁתַּזְבָּא מִנִּיה.

תרגום לעברית

וּמִשּׁוּם כֶּה יֵשׁ לוֹ דִּין לְשִׁלְטַת עַל אוֹתוֹ מְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לֹא נֹדַע מִי הִכָּהוּ. גַּם כֶּה יֵשׁ לוֹ דִּין שְׁלֹא נֹדַע כִּדִּי לְקַטְרָג עַל אוֹתוֹ מְקוֹם, וְעַל כֵּן (דְּבָרִים כֹּא) וְלִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הָהִיא עֲגָלַת בָּקָר וְגו', כִּדִּי לְהַעֲבִיר דִּינוֹ שֶׁל הַמְּקוֹם הָהוּא, וְלְהַתְקֵן שְׁלֹא יִשְׁלְט בּוֹ הַמְּקַטְרָג וְלְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ.

תא חזי, יוסף כד אתפרש מאביו, בלא לוייה, ובלא אכילה אשתדר, והוה מה דהוה. וכד אמר יעקב, (בראשית לז) טרוף טרוף יוסף, אמר, כי ארד אל בני אבלי שאולה, דאנא גרימנא ליה. ותו, דהוינא ידע דאחוי סגין ליה, ושרנא ליה. ורמז קא רמז ליה.

תרגום לעברית

בא ראה, כשנפרד יוסף מאביו, בלי לוייה וכלי אכילה נשלח, והיה מה שהיה, וכשאמר יעקב (בראשית לז) טרוף טרוף יוסף, אמר כי ארד אל בני אבלי שאולה, שאני גרמתי לו, ועוד - שהייתי יודע שאחיו שונאים אותו ושלחתי אותו, ורמז הוא רמז לו.

טקסט הזוהר

אמר ליה רבי יהודה, אינון עגלות על פי פרעה שדר לון, דכתיב ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה. אמר ליה, דיוקא דמלה, דכתיב ואתה צויתה זאת עשו. ואתה צויתה דייקא, ובגין כך כתיב בה' א, משמע דיוסף תבע לון, ובגין כך ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה. ויעקב לא אתקיים במלה, עד דחמא לון. דכתיב, וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהם.

תרגום לעברית

אמר לו רבי יהודה, את אותם העגלות שלח אותם על פי פרעה, שכתוב ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה. אמר לו, דיוקו של דבר, שכתוב ואתה צויתה זאת עשו. ואתה צויתה דיוקא, ומשום כך כתוב בה' א, משמע שיוסף בקש אותם, ומשום כך ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה, ויעקב לא עמד בדבר עד שראה אותם, שכתוב וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם.

אמר רבי שמעון, בקדמיתא ותחי רוח יעקב, ולביתר ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי. אלא, בקדמיתא קרי ליה אורייתא יעקב, בגין שותפותא, דאשתתפו שכינתא בההוא חרם, כד אידבון יוסף. והשתא דשכינתא סלקא, כדין איהו, ותחי רוח יעקב אביהם, ודא הוא רזא דשכינתא. וביתר דאיהי קיימא בקיומא, (בגין) כדין דרגא דלעילא, אתעבר לגבה, דרגא דאיהו ישראל. (נ"א כדין דרגא דלעילא, אתער לגבה, ואיהו דרגא דישראל) מכאן, דדרגא דלעילא לא אתער לעילא, עד דאתער בקדמיתא לתתא, דהא הקא ותחי רוח

אמר רבי שמעון, בראשונה ותחי רוח יעקב, ואחר כך ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי. אלא בראשונה קראה לו התורה יעקב, משום השתפות, ששתתפו את השכינה באותו חרם כשנמכר יוסף, ועכשו ששכינה עלתה, אז היא ותחי רוח יעקב אביהם, וזה הוא סוד השכינה. ואחר שהיא עמדה בקיום, [משום] אז הדרגה שלמעלה עברה אליה, הדרגה שהיא ישראל. [אז הדרגה שלמעלה התעוררה אליה, וזוהי דרגה של ישראל] מכאן שהדרגה שלמעלה לא מתעוררת למעלה עד שמתעוררת בראשונה למטה, שהרי כאן ותחי רוח יעקב בראשונה, ואחר כך ויאמר ישראל.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.